

Hallintopakon asettaminen / Ilmoitus ympäristörikkomuksesta

Lupa- ja valvontajaosto 05.06.2024 § 47

Valmistelija

Johtava ympäristötarkastaja Niini Tuikkanen

Raahen kaupungin ympäristövalvonta on 2.5.2023 suorittamansa tarkastuksen perusteella havainnut osoitteessa Kinnapotintie 5, kiinteistöllä 678-37-3705-2 alueen asfalttikentälle ja lähiympäristöön levinnyttä bitumijätettä Finn Urakointi Oy:n toiminnasta johtuen. Bitumia oli valunut myös läheisiin avo-ojiin. Toimijaa kehoitettiin 8.5.2023 siivoamaan bitumijätteen likaamat alueet ja toimittamaan bitumijäte ja pilaantunut maa-aines asianmukaisesti niitä vastaanottavalle jäteasemalle. Toiminnanharjoittajan tuli lisäksi tarkastaa läheinen ojasto ja siivota myös mahdollisesti sinne levinneen bitumin aiheuttama pilaantuneisuus. Toiminnanharjoittajan tuli suorittaa siivoustoimet ja toimittaa kaupungin ympäristövalvonnalle kopiot kuiteista ja siirtoasiakirjoista 5.6.2023 mennessä. Siirtoasiakirjoja tai kuitteja ei oltu toimitettu 6.6.2023 mennessä.

Paikalla suoritettiin jälkitarkastus 6.6.2023, jolla havaittiin, että maahan valunut bitumijäte ja konttiin kerätty bitumi oli siivottu piha-alueelta, mutta yleisellä katualueella (RN:o 678-37-9901-0) ja kaupungin kiinteistöllä Kinnapotti (RN:o 678-412- 85-0) sijaitsevilla ojastoissa pilaantuneisuutta ei oltu puhdistettu. Alueelta otetuista kokoomanäytteistä saatiin Pertoflag -kenttämittauksessa PIMA-asetuksen ylemmän ohjearvon ylittäviä pitoisuuksia öljyhiilivetyjä (Vna 214/2007). Ympäristövalvonnalle 19.6.2023 toimitetussa sähköpostissa toiminnanharjoittaja kertoo, että JFull Service Oy on kuljettanut kiinteistöltään 5.6.2023 2 m³ bitumia Jurvaan, osoitteeseen Kolistajantie 100. Lisäksi toiminnanharjoittaja on katsonut, että kiinteistön laidalla oleviin ojiin ei ole valunut heidän toiminnastaan mitään, eivätkä ole sieltä myöskään mitään siivonneet.

Raahen kaupungin ympäristövalvonta kehotti 24.7.2023 asianosaista Finn Urakointi Oy:tä puhdistamaan heidän toiminnastaan aiheutuneen pilaantuneisuuden alueen ojastosta (kiinteistöiltä 678-37-9901-0 ja 678-412-85-0) siltä laajuudelta kuin pilaantuneisuutta havaitaan, ja toimittamaan pilaantuneen maa-aineksen asianmukaisesti niitä vastaanottavalle jäteasemalle. Puhdistustasona tuli olla vähintään PIMA-asetuksen (214/2007) mukaiset ylemmän ohjearvon alittavat pitoisuudet. Puhdistustyötä tulee valvoa ulkopuolinen taho, jolla on riittävät taidot ja

osaaminen pilaantuneen maan puhdistuksesta. Työtä tehtäessä tulee suorittaa näytteenottoa kenttäanalysointilla, jotta varmistutaan puhdistuksen riittävydestä. Työn lopuksi on lisäksi puhdistetulta alueelta otettava jäännöspitoisuusnäytteet. Ulkopuolisen valvojan tulee laatia suoritusta puhdistustyöstä raportti, joka tulee toimittaa Raahen kaupungin ympäristövalvonnalle. Lisäksi ympäristövalvonnalle tulee toimittaa asianmukaiset siirtoasiakirjat jätemaiden toimittamisesta niitä vastaanottavalle toimijalle. Puhdistustyön ajankohta on ilmoitettava kaupungin ympäristövalvonnalle etukäteen, jotta viranomaisella on mahdollisuus tulla valvomaan työn suorittamista. Puhdistustyö tulee suorittaa viimeistään 31.10.2023 mennessä ja raportti puhdistustyöstä on toimitettava ympäristövalvonnalle viimeistään 31.12.2023 mennessä.

Asianosainen on toimittanut Raahen ympäristövalvonnalle 20.5.2024 sähköpostitse siirtoasiakirjan, jonka mukaan osoitteesta Kinnapotintie 5 on kuljetettu 8 tonnia pilaantunutta maa-ainesta Vestian Ylivieskan toimipisteeseen. Pyydettyä raporttia, tuloksia näytteenotosta tai tietoja puhdistustyöstä ei ole toimitettu ympäristövalvonnalle. Asianosainen ei myöskään kehotuksen mukaisesti ole ilmoittanut ympäristövalvonnalle etukäteen puhdistustyön ajankohtaa.

Saadun dokumentaation perusteella alueen puhdistustyötä ei voida todeta suoritetuksi. Annettua kehotusta ei ole noudatettu määräajassa.

Perustelut

Uhkasakkolain (1113/1990) 22 §:n mukaan asianosaiselle on ennen uhkasakon asettamista ja tuomitsemista taikka teettämistä tai keskeyttämisen asettamista ja täytäntöön pantavaksi määräämistä koskevan asian ratkaisemista varattava tilaisuus selityksen antamiseen siten kuin hallintolain (434/2003) 34 §:ssä säädetään.

Hallintolain 34.1 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Liitteet

Tarkastuspöytäkirja 2.5.2023
Kehotus 8.5.2023
Tarkastuspöytäkirja 6.6.2023
Kehotus 24.7.2023
Sähköposti ja siirtoasiakirja 20.5.2024

Esittelijä

Johtava ympäristötarkastaja Tuikkanen Niini

Päätösesitys

Pyydetään uhkasakkolain 22 §:n ja hallintolain 34 §:n mukaisesti asianosaiselta Finn Urakointi Oy:lta kirjallista selitystä asiaan ja erityisesti siitä, miksi kehotuksen mukaisia toimenpiteitä ei määräaikaan mennessä ole tehty. Selitys tulee toimittaa 30 vrk kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaannista. Selitys tulee toimittaa sähköpostitse ymparisto@raahe.fi tai postitse Tekninen keskus / ympäristövalvonta, Rantakatu 8E, 92100.

Hallintolain 33 §:n mukaisesti selityksen antamatta jättäminen ei estä asian käsittelyä.

Kuulemisen jälkeen lupa- ja valvontajaosto harkitsee määräävänsä asianosaista täyttämään ympäristönsuojelulain mukaisen velvollisuutensa maaperän puhdistamiseksi. Velvoitteiden noudattamisen tehostamiseksi voidaan asettaa uhkasakkolain 6 §:ssä tarkoitettu uhkasakko tai 14 §:ssä tarkoitettu teettämishukka, jolloin tekemättä jätetty työ tehdään laiminlyöjän kustannuksella.

Päätös

Hyväksyi esityksen.

Lupa- ja valvontajaosto 04.09.2024 § 61

431/11.01.04/2023

Valmistelija

Johtava ympäristötarkastaja Tuikkanen Niini

Raahen kaupungin lupa- ja valvontajaosto päätöksellään 05.06.2024 § 47 kuuli asianosaista ja pyysi uhkasakkolain 22 §:n ja hallintolain 34 §:n mukaisesti Finn Urakointi Oy:lta kirjallista selitystä asiaan ja erityisesti siitä, miksi kehotuksen mukaisia toimenpiteitä ei määräaikaan mennessä oltu tehty. Selitys tuli toimittaa 30 vrk kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosainen toimitti vastineensa ympäristövalvonnalle 4.7.2024. Vastineessa asianosainen kertoo, että vielä toukokuussa 2024 maa oli jäässä ja ojien puhdistukseen tarvittava kone ei ollut toiselta paikkakunnalta saadun työtarjouksen takia saatavilla ennen määräaika. Vastineessa asianosainen mainitsee syyksi kiireen ja taloudellisen tilanteen, joiden takia unohtivat, että puhdistustoimia tuli valvoa ulkopuolinen taho. Asianosainen sanoo vastineessa, että ei katsonut bitumin olevan jätettä, sillä sitä pystyy käyttämään moneen tarkoitukseen. Asianosainen katsoo, että oli toiminut oikein, vaikka puhdistustoimia ei ole tehty määräaikaan mennessä.

Vastineen liitteenä oli siirtoasiakirja sekä lasku Vestialta, joista nähdään, että asianosainen on poistanut pilaantunutta maa-ainesta kahdeksan (8) tonnia. Liitteenä oli myös analyysiraportti Envitop Oy:ltä. Analyysi on

otettu Vestialle viedystä maa-aineksesta. Analysoitu maa-aines ylittää kokonaisöljyhilivetypitoisuudella PIMA-asetuksen (214/2007) liitteen asettaman kynnyksarvon.

Asianosainen ei ole toimittanut pyydettyä raporttia puhdistustyöstä kaupungin ympäristövalvonnalle määräaikaan mennessä. Vastineesta ja sen liitteistä ei käy ilmi, että puhdistetulla alueella olisi suoritettu näytteenottoa puhdistuksen riittävyyden toteamiseksi.

Perustelut

Tehtyjen tarkastusten ja selvityksen liitteenä olleiden tutkimustulosten perusteella voidaan todeta, että Finn Urakointi Oy on toiminnallaan aiheuttanut maaperän pilaantuneisuutta kiinteistöille 678-37-9901-0 ja 678-412-85-0, ja on siten velvollinen puhdistamaan pilaantuneen maaperän. Alueen maaperä voidaan katsoa pilaantuneeksi kohonneiden öljyhilivetypitoisuuksien vuoksi ja pilaantuneisuus tulee puhdistaa jotta se ei aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Puhdistamisessa katsotaan riittäväksi soveltaa PIMA-asetuksen (Vna 214/2007) ylemmän ohjearvon mukaista tasoa, koska alue on asemakaavassa teollisuusaluetta tai teollisuusalueen välittömässä läheisyydessä. Annetun selvityksen perusteella ei voida todeta kiinteistöjen maaperän tilaa tai asianosaisen itse tekemän puhdistustyön riittävyyttä. Selvityksessään asianosainen ei ole esittänyt päteväksi katsottavaa syytä työn ja raportoinnin tekemättä jättämiselle.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 16 §:

Maahan ei saa jättää tai päästää jätettä tai muuta ainetta taikka eliöitä tai pieneliöitä siten, että seurauksena on sellainen maaperän laadun huononeminen, josta voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, viihtyisyyden melkoista vähentymistä tai muu niihin verrattava yleisen tai yksityisen edun loukkaus (maaperän pilaamiskielto).

YSL 133 §:

Se, jonka toiminnasta on aiheutunut maaperän tai pohjaveden pilaantumista, on velvollinen puhdistamaan pilaantuneen maaperän ja pohjaveden siihen tilaan, ettei siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle (maaperän ja pohjaveden puhdistamisvelvollisuus).

YSL 175 §:

Valvontaviranomainen voi:

1) kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua säännöstä tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä taikka määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa;

2) määrätä 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta ympäristölle aiheutunut haitta;

3) määrätä toiminnanharjoittajan riittävässä määrin selvittämään toiminnan ympäristövaikutukset, jos on perusteltua aihetta epäillä toiminnasta aiheutuvan tämän lain vastaista ympäristön pilaantumista.

YSL 184 § 1 momentin mukaan viranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään.

Liitteet

Selvitys 4.7.2024

Esittelijä

Johtava ympäristötarkastaja Tuikkanen Niini

Päätösesitys

Lupa- ja valvontajaosto määrää asianosaisen Finn Urakointi Oy:n toimimaan ympäristönsuojelulain (527/2014) 175 §:n nojalla seuraavan päävelvoitteen mukaisesti:

Teettämään ulkopuolisen asiantuntijan arvio bitumilla pilaantuneiden alueiden (kiinteistöt 678-37-9901 ja 678-412-85-0) maaperän kunnosta ja tarvittaessa suorittamaan lisäpuhdistusta sekä toimittamaan Raahen ympäristövalvonnalle raportti mahdollisesta puhdistustyöstä tai näytteenotoin varmennettu selvitys maaperän puhtaudesta.

Pilaantuneet maa-ainekset on toimitettava asianmukaisesti niitä vastaanottavalle jäteasemalle. Puhdistustasona tulee olla vähintään PIMA-asetuksen (Vna 214/2007) mukaiset ylemmän ohjearvon alittavat pitoisuudet. Puhdistustyötä tulee valvoa ulkopuolinen taho, jolla on riittävät taidot ja osaaminen pilaantuneen maan puhdistuksesta. Työtä tehtäessä tulee suorittaa näytteenottoa kenttäanalyysointorilla, jotta varmistutaan puhdistuksen riittävydestä. Työn lopuksi on lisäksi puhdistetulta alueelta otettava jäännöspitoisuusnäytteet. Ulkopuolisen asiantuntijan tulee laatia suoritetusta puhdistustyöstä raportti, joka tulee toimittaa Raahen kaupungin ympäristövalvonnalle. Tämä päävelvoite on täytettävä 31.5.2025 mennessä.

Edellä mainitun päävelvoitteen tehosteeksi lupa- ja valvontajaosto asettaa ympäristönsuojelulain 184 §:n nojalla uhkasakon 18 000 euroa. Mikäli päävelvoitetta ei ole noudatettu määräaikaan mennessä eikä noudattamisen jättämiselle ole pätevää syytä, kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi uhkasakkolain (1113/1990) 10 §:n nojalla määrätä uhkasakon maksuun pantavaksi.

Päätös

Hyväksyi esityksen.